

Posudek bakalářské práce

Matěj MĚŘIČKA, *Alžběta Alexandra Clary-Aldringen v zrcadle své korespondence*, Praha 2010, 135 s.

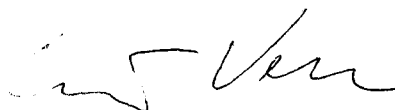
Matěj Měřička si za předmět svého výzkumu vybral atraktivní a současně poměrně náročné téma týkající se vývoje aristokracie v průběhu 19. století. Téma náročné nejen paleograficky a jazykově, ale i tím, že v češtině k němu existuje minimum odborné literatury a ani zahraniční odborné tituly nejsou ve srovnání s jinými tématy „nekonečnou řadou“. Vlastním předmětem bakalářské práce M. Měřičky je analýza především manželské a rodinné korespondence Alžběty a Edmunda Clary-Aldringenových z revolučních let 1848-49. M. Měřička se při výše uvedené analýze koncentroval na dvě širší témata, a to na vnímání revoluce a dále na odraz každodenního života vysoké šlechty. Druhý tématický okruh sice není na první pohled příliš originálním, ale při bližším seznámení se s textem nalezneme přece jen určitá výraznější specifika vyplývající z prostředí, v němž rodina Clary-Aldringenových žila. Tímto prostředím jsou severočeské lázně Teplice, které představují poměrně odlišné a svérázné prostředí snoubící v sobě současně jak prvky zvláštního centra sociálních elit, tak prvky provinciálního maloměsta. První tématický okruh - vnímání revoluce - je zajímavější, a to ze dvou důvodů. Prvním je fakt, že Alžběta Clary-Aldringenová byla dcerou ministra Ficquelmonta, druhým pak možnost zkoumat revoluci 1848 pohledem jejich *nepřátel* a nabídnout tak její jiný, v historiografii spíše výjimečný pohled. Tento zorný úhel výklad M. Měřičky umožňuje, i když o něj výslovně přímo neusiluje.

Měřičkova bakalářská práce vykazuje některé nedostatky typické pro práce tohoto druhu. Předně není ukotvena do

širšího kontextu, a to zejména ohledně využití existující zahraniční literatury (včetně vydaných pramenů jako např. ÖMR). Autor se soustředí především na práci se svými prameny aniž by se výrazněji zajímal o výsledky obdobných bádání jiných historiků a na základě jejich výzkumů se pokusil např. o komparaci a následně i o určité zobecnění. V textu se objevuje i řada nepřesností či nepozorností. Např. historik Kolejka je Josef a nikoliv Václav (s. 15); „Živnostenským spolkem“ (s. 20) autor zřejmě mínil Jednotu pro podporu průmyslu v Čechách; Carlos Clary nebyl žádnou vůdčí osobností katolického konservativního velkostatku a vymezování tohoto politického uskupení na religiózní bázi je nesmyslné, protože drtivá většina šlechty byla katolická (včetně ústavověrných velkostatkářů; s. 23); Manfred Clary pak v říjnu 1899 nezrušil Badeniho jazyková nařízení (ta byla zrušena již v únoru/březnu 1898 Gautschem), nýbrž Gautschova jazyková nařízení (s. 23). Rodem Radzwillů jsou zřejmě míněni Radziwillové, o kterých je správnější mluvit jako o litevské nežli o polské šlechtě (s. 26). O Karlu Chotkovi je v roce 1848 na místě hovořit jako o „někdejším“ nejvyšším purkrabím, neboť tuto funkci po roce 1843 již nezastával (s. 26); drobnou záhadou hodnou vysvětlení je, proč hraběnku Claryovou její přítel O'Sullivan oslovuje jako kněžnu (s. 37). Ačkoliv jsem při psaní posudku neměl k dispozici citovanou práci O. Urbana, tak bych si troufl tvrdit, že poslanci v roce 1848 pobírali diety ve výši 2000 zl. ročně a nikoliv měsíčně! (s. 41). Obecně pak pro 19. století považují za problematické překládání křestních jmen do češtiny, neboť to evokuje češství Clary-ů, což jistě není na místě. Pokud už překládat, tak ovšem důsledně u všech... Závěrem mých výtek bych si dovolil upozornit, že český překlad vzpomínek Alfonse Clary-Aldringena se od originální německé verze výrazně liší a historik by proto měl spíše pracovat s jejich originálním vydáním.

Přes všechny uvedené výhrady považuji práci M. Měřičky za velmi slušnou až nadstandardní. Oceňuji na ni nejen volbu tématu, náročnost práce s rukopisnými a cizojazyčnými prameny, ale zejména i připojení edice použitých dopisů. Jejich vydání sice na mladého editora leccos prozradí, ale současně ukazuje, že v něm možná dřímá budoucí vydavatel náročných historických textů. A to nelze než kvitovat s povděkem! Bakalářskou práci M. Měřičky doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm výborně.

Praha, 28. 8. 2010

PhDr. Luboš Velek, PhD.
oponent bakalářské práce